

Talousvaliokunta ei lämmennyt ilotulitehaittojen vähentämiseksi

Ilotulitusten haittojen vähentämiseen pyrkivä Rajat räiskeelle -kansalaisaloite joutui odottamaan käsittelyvuoroaan talousvaliokunnassa reilut kaksi ja puoli vuotta. Jo marraskuussa 2019 valiokuntaan jätettyä aloitetta koskeva mietintö on nyt viimeinkin valmistunut. Talousvaliokunta päätyi lykkäämään haittojen rajoittamista hamaan tulevaisuuteen.

Rajat räiskeelle -kansalaisaloite avattiin joulukuussa 2018. Aloitteen tavoitteena oli vähentää ilotulitteista ihmisille, eläimille ja ympäristölle koituvaa vahinkoa sallimalla luokkiin F2 ja F3 kuuluvien tuotteiden käyttö siirtymäajalla vain ammattilaisille. Lakiesitys keräsi jo kuukaudessa vaadittavat 50 000 allekirjoitusta ja kaikkiaan aloitetta kannatti yli 65 000 kansalaista. Aloite eteni eduskuntaan ja merkittiin saapuneeksi talousvaliokuntaan marraskuussa 2019. Vuoden 2020 alusta alkanut koronaepidemia merkitsi epidemiaan liittyvien asioiden käsittelyn priorisointia valiokunnassa, ja aloite odotti käsittelyvuoroaan yli kaksi ja puoli vuotta. Valiokuntakuuleminen järjestettiin lopulta kesäkuussa 2022.

[Talousvaliokunnan mietintö](#) aloitteesta valmistui 4.10.2022. Valiokunta on päättänyt ehdottamaan eduskunnalle aloitteen hylkäämistä. Valiokunta ehdottaa, että työ- ja elinkeinoministeriö selvittää eri vaihtoehtoja ilotuliteturvallisuuden parantamiseksi ja ilotulitehaittojen vähentämiseksi, ryhtyy selvitysten perusteella tarvittaviin toimenpiteisiin ja antaa talousvaliokunnalle selvityksen tarkastelun tuloksista.

- Hienoa, että valiokunta on perehtynyt asiaan huolellisesti eikä antanut aloitteen raueta, vaikka käsittelyprosessissa kului vuosia, sanoo kansalaisaloitteen alkuunpanijan Helsingin eläinsuojeluyhdistys HESY ry:n entinen puheenjohtaja **Hannele Luukkainen**.
- On kuitenkin surullista, että ilotulitteiden aiheuttamat haitat saavat nyt edelleen jatkua. Tarvittavien muutosten voimaantuloon kuluu nyt väistämättä vuosia ja joka vuosi tuo lisää vammautuneita ihmisiä sekä tulipaloja, haittaa näkövammaisille, saasteita ympäristöön ja kärsimyksiä lemmikeille ja luonnoneläimille.

F2- ja F3-luokkiin kuuluvien pyroteknisten tuotteiden käytön salliminen vain ammattilaisille olisi ennaltaehkäissyt ilotulitteiden aiheuttamien silmä- ja muiden vammojen syntymistä ja vähentänyt eläinten ilotulitemeluun liittyviä pelkotiloja. Ilotulitteet ovat aiheuttaneet viimeisen yhdeksän vuoden aikana muun muassa [126 silmävammaa, neljä muuta vammaa ja 761 tulipaloa](#). Vammojen ja vahinkojen määrälle ei voida asettaa hyväksyttävää rajaa, vaan jokaisen tapauksen tulisi olla liikaa.

– On aina surullista, kun taho, jolla on valta muuttaa epäkohtia lainsäädännön avulla, ei sitä tee, varsinkin kun kansa on antanut lainsäätäjille selkeän viestin siitä, miten epäkohdat tulisi korjata, sanoo Eläinoikeusjuristit ry:n puheenjohtaja **Birgitta Wahlberg**.

– Mutta onneksi tämä päätös ei estä vastuullisia toimijoita toimimasta siten, ettei kenenkään tarvitse kärsiä, kun on juhlimisen aika.

Kun lainsäätäjät eivät aio ilotulittamiseen lähiaikoina puuttua, olisikin toivottavaa, että kaupungit, kunnat ja muut suuret toimijat toimisivat vastuullisesti ja nykyaikaisesti ilotulitehaittojen minimoimiseksi ja järjestäisivät valoshow’ita ilotulitusten sijaan.

Myös yksityiset ihmiset voivat edistää entistä turvallisempaa ja terveellisempää juhlintaa.

– Jokainen meistä voi omalta osaltaan vaikuttaa läheisiin, eläinten hyvinvointiin ja ympäristöön jättämällä raketit ostamatta, muistuttaa Opaskoirayhdistyksen entinen puheenjohtaja **Mika Tolvanen**.

Lisätietoa aloitteesta:

– Kansalaisaloitekampanjassa olivat mukana Allergia-, iho- ja astmaliitto, Etsijäkoiraliitto, Helsingin Eläinsuojeluyhdistys HESY, Kuuloliitto, Näkövammaisten liitto, Opaskoirayhdistys, SEY Suomen eläinsuojelu, Suomen Eläinlääkäriliitto, Suomen Eläinoikeusjuristit, Suomen Hippos, Suomen Kennelliitto, Suomen Kissaliitto, Suomen Lääkäriliitto, Suomen Palovammayhdistys ja Suomen Ratsastajainliitto

– Kansalaisaloitteessa ehdotettiin, että pyrotekniikkadirektiivissä tarkoitettujen luokkiin F2 ja F3 kuuluvien ilotulitteiden kuluttajakäyttö kielletään. Ehdotuksessa ei puututtu F1-luokkaan kuuluvien pyroteknisten tuotteiden kuluttajakäyttöön. Jatkossakin kuluttajat olisivat siis voineet käyttää tuotteita, jotka aiheuttavat erittäin vähäistä vaaraa ja ovat melutasoltaan merkityksettömiä ja jotka on tarkoitettu käytettäväksi rajatulla alueella tai asuinrakennuksessa.

Haastattelut ja lisätiedot:

Hannele Luukkainen, Helsingin eläinsuojeluyhdistys HESY ry:n puheenjohtaja vuosina 1986–2014 ja 2016–2020, hannele.luukkainen@clarinet.fi, p. 040 547 7770

Talousvaliokunnan kuulemistilaisuus 21.6.2022: https://verkkolahetys.eduskunta.fi/fi/valiokuntien-julkiset-kuulemiset-ja-avoimet-kokoukset/21062022_tav?autoplay=1

Talousvaliokunnan mietintö:

https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Mietinto/Sivut/TaVM_19+2022.aspx

Kansalaisaloitekampanjan verkkosivut: rajatraiskeelle.fi

Kampanja Facebookissa: facebook.com/rajatraiskeelle